

Az Ujság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 1.80 Pengő, vidékre 2.— Pengő

Azsiára helyeződik a háború súlypontja

A rokon cseremiszek megadják magukat a finneknek**Magyar-német kézen vannak a legnagyobb orosz vasbányák**

Az elmúlt 48 óra alatt, lapunk legutóbbi számának megjelenése óta mitsem változott a diplomáciai helyzet. Mindössze annyi történt, hogy közzétettek egy közös angol-amerikai nyilatkozatot, amely az angol-szász világ háborús céljait igyekszik megmagyarázni a világnak. Maga a semleges sajtó is bizalmatlanul fogadja ezt az angol-amerikai nyilatkozatot. Az annak nyomán megjelent sajtókommentárokból viszont már is kétségtelenné vált, hogy az egész világ tisztán látja a helyzetet s tudja, hogy Amerika a tényleges beavatkozás határidejének kitolására, szorongatott helyzetében tette meg a nyilatkozatot, mely egyebek közt önrendelkezési jogot is ígér a népeknek. — Legyen aki hiszi — jegyzik meg az ujságok és hangsúlyozzák, hogy Amerika — híven eddigi politikájához, — most addig biztatja Oroszországot, amíg az teljesen elvérzik. A végcél nyilvánvaló: saját önző világuralmát saját szövetségeseinek elvérzésére építi fel. Ma egyelőre még Angliával együtt lép fel, de végül ezt is fel fogja áldozni. Az ide vezető út kisebb-nagyobb határállomásait jelzik a mai ittkövetkező hírek is:

Amerika beszüntette szállításait

A közös angol-amerikai nyilatkozat után Washington első intézkedése az volt, hogy lapjelentést tett közzé mely szerint Amerika beszünteti minden külföldre irányuló szállítását. Kivételt csak azok az államok képeznek — mondta a bejelentés — amely államok ellentállnak a tengelyállamok törekvéseinek. A szállítási tilalom vonatkozik Japánra is. Hogy azonban mit jelent ez a legújabb nagyhangú amerikai »elhatározás«, azt Tokio magyarázza meg, mégpedig e szavakkal: „Semmit! Mert a gyakorlatban már régen ugys ez volt a helyzet”.

Moszkva elismeri Korivograd elestét

Szenzációs katonai teljesítmények hírei érkeztek a legutolsó 48 óra lefolyása alatt. Ezek szerint Odesszát a románok, attól keletre a Bug torkolatánál Nikolajevet a német-magyar csapatok teljesen körülférték. Híre érkezett még annak is, hogy ugyancsak magyar-német csapatok bevonultak Korivogradba, a Kiev és Nikolajev közti orosz bányavidék központjába. Itt vannak Oroszország legnagyobb vasbányái. Az orosz vastermelés 60 százaléka itt kerül napvilágra. A bányavidék fontossága tehát kétségtelen. Korivograd elestét egyébként a moszkvai jelentések is elismerik. Mareggeli hírek szerint az Ukrajnában körülfért csapatok felmentésére indított orosz ellentámadás teljesen összeomlott.

Új tárgyalások indulnak meg Moszkvában

Amíg a tengely hadisikereinek hírei bő helyet követelnek még az angol lapokban s, az angolszász világ tovább folytatja „nagyszabású” terveinek végeszakadatlan hírverését. Most mindenekelőtt azt kürtöli világga, hogy Moszkvában új tárgyalások indulnak meg. E hír kapcsán Helsinkit azt jelenti,

hogy a további orosz ellenállás megszervezése csakis az Ural hegységein túl történhet.

Baku a célja az ukrainai előtörésnek

A nemzetközi sajtó katonai szakértői sokat foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy miként fog kialakulni az új katonai helyzet. A legtöbb ujságcikk annak a véleményének ad kifejezést, hogy az ukrainai előtörésnek nem lehet más célja, mint az, hogy a Kaspi tengerig nyomuljanak előre s lehetetlenné tegyék, hogy az itteni petroleumforrásokat az angolok megszállhassák, vagy ha ezt időközben meg is teszik, megtarthassák. Távoli célok ezek, de már erről írnak az ujságok s megállapítják azt is, hogy a Kaspi tőig való előtörés nem menti meg Perzsiát attól, hogy az angolok

tik meg. Ilyenképpen — mondják a finn lapok — a háború súlypontja rövidesen Ázsiára helyeződik. Ez a megállapítás mindenesetre helytálló, merthisz már régtől fogva nyilvánvaló, hogy Anglia minden készülődésével itt keveri a kártyát. Eppen ezért, még az Ural hegységig való visszavonulás elrendelése előtt bizonyosra vehető, hogy a menekülő orosz csapatokat a Kaukázuson át Perzsa területre akarják átmenteni. A török lapok továbbra is segítséget ígérnek erre az esetre Perzsiának. Maga a német hadvezetés viszont minden erejével azon igyekszik, hogy az egész vonalon visszavonulásra kényszerített orosz csapatok visszavonulási útját elvágja. Most Ukrajnában a Dnyeper-vonalat tartják tűz alatt a német stukák nem kis eredménnyel.

ne kövessenek el újabb merényletet a népek önrendelkezési joga ellen. Még az orosz összeomlás esetén is a tulajdonképpeni háború csak itt fog megkezdődni, hacsak Németország meg nem kezdi az angol Sziget-Ország elleni támadásait. Ez bekövetkezhet — mondják az ujságcikkek, — mert a német sajtó egyre többet beszél arról. — Itt említjük meg azt, hogy a finn szakaszon egész orosz századok adják meg magukat. Ezek a Volga mellett lakó cseremiszek, akik elmondják, hogy azért adták meg magukat, mert a finnekkel rokonoknak tartják magukat.

Napokon belül megjavul a szalontai zsirellátás

Többször előfordult, hogy egyesek nem tudták beváltani zsirjegyeiket, egyszerűen azon oknál fogva, mert a henteseknél kifogyott a szirkészlet. Ez a helyzet most napokon belül megváltozik. A közellátási hivatal e kérdésről így nyilatkozik:

— A zsirhiány oka az volt, hogy hentesek a leggyakrabban átlagban csak 120 kilós sertéseket vághattak, mert jobban kihizlaltakhoz nem tudtak

hozzájutni. Több vágással a zsirhiányt viszont nem szüntethették meg, mert a levágható sertések száma is meg van állapítva. Most mégis javulni fog a helyzeti mert a városnak sikerült a Kemény Testvérek-cégnél jólkihizott sertéseket biztosítani a szalontai vágók számára. Ilyenképpen a zsirellátás nehézségei már napokon belül el fognak tűnni.

Keddtől kezdve megkezdik az adóvégrehajtást

A városházán nyert értesülésünk szerint a jövő keddtől kezdve mindazok ellen elrendelik az adóvégrehajtást, akik addig nem fizetik be a rájuk kivetett adót. Az állami adóhivatal intézkedése folytán a legszigorubb adóvégrehajtást vezetik be.

Mindenkinek legegységesebb érdeke tehát, hogy már a hétfői napon befizesse a rája kivetett s eddig esedékessé vált három évnegyedre szóló adóösszeget. Az utolsó, július elsején esedékessé vált adót még hétfőn kamatmentesen lehet befizetni.

Január elseje után Debrecenhez fog tartozni a szalontai református esperesség

A trianoni parancssal 22 évvel ezelőtt Magyarországtól leszakított keleti és erdélyi területek reformátusságát a Királyhágómelléki Református egyházkerületbe tömörítették. Erdély egy részének visszatérése az az egyházkerület két részre szakadt, mert híveinek egy része a románoknak ítélt területen maradt. A visszatértek hovatartozandósága ügyében — mint ismeretes — a Református Egyház Országos Zsinata határozott, mégpedig olyan értelemben, hogy kimondotta a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Magyarországra eső szervei működésének beosztását. E határozat értelmében ez a csonka kerület a Tiszántúli Református Egyházkerületbe fog beolvadni.

A zsinat határozatának végrehajtásával kapcsolatban már folynak a tárgyalások. Szükségessé vált ugyanis, hogy egyrészt az új kerület központjával, Debrecenrel, másrészt az elszakadt keleti résszel az anyagi kérdéseket rendezzék. Egy úgynevezett „Felszámoló-Bizottság” végzi ezt a munkát, melynek egyik tagja Arday Aladár, a nagyszalontai egyházesperese. Ez a felszámoló-bizottság a minap tartott ülésén egyebek közt elhatározta, hogy árverés útján értékesíti az egyházkerület

nyugdíjintézetének nagyváradi ekémeletes ingatlant.

A tagoknak a nyugdíjintézettel kapcsolatos helyzetéről a következőkben informálnak bennünket:

— A Tiszántúli Egyházkerület Nyugdíjintézete nagyobb nyugdíjat biztosít tagjainak, mint a királyhágómelléki nyugdíjintézet, amit különben a 22 évvel ezelőtti elszakítás után a tagok minden anyagi bázis nélkül hívtak életre s ez a visszatérés idejében már több mint 300 ezer pengő vagyonnal rendelkezett. A fölzsabadult területek nyugdíjintézetének volt tagjai most nagyobb nyugdíjjárulékot fognak fizetni, hogy így szerezzék meg a nagyobb nyugdíjra való jogosultságot.

E hirdásaink kapcsán megemlítjük még azt, hogy a zsinat határozatának kimondása előtt akadtak olyan hangok, melyek szerint jobb lett volna továbbra is meghagyni a visszakérült Királyhágómelléki Egyházkerület működési jogát. Indokul erre azt hozták fel, hogy a Tiszántúli kerület amúgy is már igen nagy. Miután azonban e kérdésben a zsinat most már kimondotta határozatát, 1942. január elseje után a szalontai esperesség is a Tiszántúli kerülethez fog tartozni.

Visszamenőleg felelemlik a villanyfogyasztási díjat

A város tegnap délután tartott közgyűlése a villanyáram fogyasztási díjának felemelése mellett döntött. A jelenleg kilowattóránként fizetett 60 filléres árat ugyanis 80 fillérre emelték fel, mégpedig augusztus elsejétől visszamenőleg. Az áremelés tulajdonképpen csak 10 filléres, mert egy régebbi közgyűlési határozat január elsejétől számított hatállyal már egyszer kimondta a 10 filléres áremelést, hogy azonban még mindig csak 60 fillért szednek az elfogyasztott kilowattórákért, annak oka az, hogy a minisztérium mindmáig nem hagyta jóvá a költségvetést, amely a villanytelep kiadásait erre a 70 filléres árra állította be.

Annak a kérdésnek a kapcsán, hogy mi tette szükségessé az egységár felemelését, a tegnapi közgyűlésben a polgármester egyebek között ezeket mondta:

— Egy fél év mult el azóta, hogy 70 fillér helyett csak 60-at szed be a villanytelep. Ez és egyéb körülmények fölborították a villanyüzem költségvetését és több mint 13 ezer pengő deficit mutatkozik. A költségvetés óta emelkedett a faár, növekedtek a munkabérek is, mert a városnak meg kellett fizetnie a minisztérium által megállapított minimális munkabéreket; ez pedig súlyos kiadás, mert a foglalkoztatott munkásság így most 30–40 százalékkal nagyobb fizetést kap, mint a román uralom idején. Miután a költségvetésbe a régi fizetéseket kalkulálták be, a fizetések emelkedése bizony igen jelentékeny s annak nagy szerepe van a költségvetési számítások felborulásában. A kiadás-többletet, ami bekövetkezett, meg kell találnunk. Ennek pedig legegyszerűbb és legigazságosabb módja, hogy azok fizessék a terhet, akik a fogyasztók. Községi pótdókkal ilyen deficiteket nem tüntethetünk el. A városnak nem lehet ez a célja.

A villanyüzem jövőbeni helyzetével kapcsolatban a polgármester kijelentette, hogy a legutóbbi időben a kilátások javultak. Bizonyos üzemjavítási sikerek folytán a villanytelep most már 30–40 százalékkal kevesebb fát fogyaszt, mint eddig s így a mostani áremeléssel biztosítottak látszik a villanyüzem költségvetésének egyensúlya.

Általában a város villanyellátásának kérdéséről, a centráléba való bekapcsolódás ügyéről a polgármester így nyilatkozott a képviselőtestület előtt:

— A város villamosművei nem rentá-

bilisak. Gépeink 28 évesek s tulajdonképp már 20 éves gépeket ki kell cserélni, hogy az áramtermelés a legolcsóbbá váljék. Nincs tartaléktökéje üzemünknek arra sem, hogy új gépeket szerezzünk be. Különben is kicsi a fogyasztó közönségünk száma. Eppen ezért a véleményem szerint úgy a város, mint pedig a fogyasztó közönség érdekeit legjobban szolgálná az, ha egy közeli nagyobb villamosmű látná el Szalontát árammal. Ilyen irányban tárgyalásokat folytatok a békéscsabai villanyteleppel. A vezeték Békésgyulától kellene idáig kiépíteni. A társaság erre hajlandó. A centráléval való szerződésre lépés a város iparfejlesztésének ügyét is szolgálja fogja, mert amíg a centrálé tudni fog olcsóbb ipari áramot szolgáltatni, addig a mi üzemünk ilyesmire a fogyasztók kis száma miatt nem lenne képes. Már pedig az iparfejlesztés kérdése fontos. A jövő kívánja ezt. Meg vagyok győződve, hogy a centráléval való összeköttetésünk 4–5 év alatt igen előnyösen átalakítja városunk arculatát...

ÉRTESÍTÉS

A nagyszalontai Hitelszövetkezet értesíti t. tagjait, hogy a három év előtt alakult kedden fizető IX hebetét (piculis) társaság szeptember 1-én felszámol, amikor mindenki az általa befizetett összeget és osztalékait meg fogja kapni.

Felkérjük azon tagjainkat, akik akár hetekkel, avagy kamattal a kedden fizetők közül hátralékba vannak, hogy hátralékaikat a legközelebbi üzletünkön fizessék be, nehogy ezáltal a felszámolás s így a kifizetések is késedelmet szenvedjenek.

Ugyancsak értesítjük tagjainkat és a nagyközönséget, hogy szeptember elsejével új évfolyamot nyitunk (XIII. ciklust). A beiratkozások a mai naptól kezdve, minden hétfő délelőtt, kedden, szerdán, pénteken egész nap és szombaton délutánonként az egész hónap folyamán eszközölhetők (Toldi-ter Rozványház) és Bordás Lajos (egyházi adószedő) megbízottunknál.

Felkérjük az érdeklődőket, hogy beiratkozás végett teljes bizalommal keressék fel szövetkezetünket, amely közel négy évtizedes működése alatt teljesen veszteségmentesen bírta ki a pénzintézetek százainak összeomlását előidéző román törvényeket is. Minden betét, vagy kölcsön ügyben készséggel állunk a t. közönség szolgálatára.

IGAZGATÓSÁG

Ipartelep üzembe-helyezése Szalontán

Mint városunk közéletmezése szempontjából igen öröndetes körülményt közölhetjük, hogy a Mussolini-ut 35. szám alatti Dancse Jakab féle u. n. Pityegő malmot Szentábrahám Lőrinczy Mózesné kibérelte és hetek óta, több mint husz helybeli iparossal nagyméretű átalakítást, korszerűsítést végez a malmon, amelyet előreláthatóan a jövő héten már üzembe is helyez.

A malom üzembe helyezésével legalább 20 nagyszalontai iparos és munkásember nyer ismét, állandó foglalkozást. A köz szempontjából igen fontos és öröndetes dolog, hogy a malom, megfelo szakavatott és tökeerős kézben üzembe kerül mert értesülésünk szerint a polgármesteri hivatal az új termésrendelet megjelenése óta a legnagyobb agilitással fáradozik azon, hogy már most biztosítsa azt a liszt mennyiséget, ami a város közellátásához, a jövő aratásig szükséges, ami csak az esetben válik lehetővé, ha az erre a célra kiutalandó búzát, helyben megtudjuk őrlötni és tárolni, ami a malom megindításával lehetővé is válik. A város vezetőségének ezzel a rendkívül dicséretes törekvésével elkerülhetővé válik, hogy a következő tavaszon a közelmúlt közellátási nehézségei megismétlődjenek.

Mint értesülünk a malom nemcsak kereskedelmi és vámcseré őrlést fog végezni, hanem teljesen modern, csirátlanítva daráló gépet is beállít a közönség részére, ami által a sertés hizlalo és állattartó közönség, a friss, új kukoricát is bármily mennyiségben megdarálathatja és raktározhatja, anélkül, hogy az megromlana, vagy megdohosodna, ami igen fontos körülmény az állattartók részére.

Tisztelettel értesitem Nagyszalontai és vidéke közönségét, hogy
a mezőgyaraki gyógyfürdőt megnyitottam.

A fürdő épülete és kádjai teljesen át vannak alakítva és így a legkényesebb igényeket is kielégítik. Hideg és meleg ételek, italok, cigányzene Szíves pártfogást kér, tisztelettel;

Domján István tulajdonos

Emelik az állami bevételeket

A hadsereg fejlesztésére, a háború folytatásának szüksége kötelességévé tette a kormánynak az állami bevételek emelését. Felemelték az adókat és illetékeket, a dohány árat, a szesz és sör adóját. Ez intézkedések egyben pénzünk értékének megtartását is eredményezik. E felemelések nélkül a pénz romlása feltétlenül bekövetkeznék, mely pedig minden társadalmi osztályra káros.

Ma este
disznótoros vacsora a Szébb jövőhöz
cimzett vendéglőben. Záróra 1 óra-
kor. Szíves pártfogást kér:
Bonczos Mihály

— ROMLOTT ÉTELEK okozta mérgezések leküzdésénél a gyorsan és biztosan ható természetes „Ferenc József” keserűvíz azonnali igénybevétele — egy vagy két ivópohárral — gyakran rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát!

Ki a legény a gáton?

Mióta honvédségünk az orosz harctéren, Ukrajnában és Podóliában aratja babérjait, a baráti sajtó ki nem fogja a dicséretből, amelylyel a hős honvédek, a huszárságot és a gépesített, gyorscsapattesteket illeti. A magyar katona tehát újra megmutatta, amit a nagy háborúban is megmutatott, hogy vitézség és bátorság dolgában jól az élen jár Európa katonaságai között. Isten különös kegyelme nyilvánul meg abban, hogy az a hadsereg, amelyet Triánonban szétfűlésre ítélték, — sőt még előbb Linder hadügyminiszter is — az a hadsereg, amelyet megfosztottak kiképzési lehetőségeitől is két évtizeden át, az a hadsereg, amelyet megfosztottak felszerelése javarésztől és értékesebb harceszközektől, — most újra ott harcol a harcmezőn erős szervezettségben, kiképzetten, mintha a ráért csapást fel se vette volna, de mindenesetre alaposan kiheverte.

Most láthatják Trianon bölcsel, hogy mégis vagyunk mi valakik, mindenesetre többek vagyunk, mint azok a favorizált „hatalmak”, amelyeknek hadseregei vagy pusztalövés nélkül adták oda hazájukat, vagy néhány nap leforgása alatt csődbe jutottak, vagy a mostani harctéren is jobbról és balról erősen támogatva tudnak csak előre menni.

A mai fiatal nemzedék csak hírből hallhatta, amit mi, felnőttek átélünk, amikor a futó orosz tömegek páni félelemmel említették a magyar huszárság nevét, „vörös ördögöknek” nevezve azokat. Valóban azok is voltak, mert fergetegként csaptak le a híres, hosszú pikával felszerelt orosz kozákokra és megmutatták a világnak, hogy az orosz kozáknak csak a híre nagy, de elbujhat a magyar „vörös ördögök” előtt. A „rosszszab ezred”, a „vasdandár” elnevezések is ebből a közelmúlt hőskorból származnak.

A „rosszszab ezred” elnevezéssel a somogyi fiukat illették. Ezeknek már a civil életben is jóhírük volt, hiszen somogyi bicskásoknak nevezték őket, mert a bicskák úgy oda illett hozzájuk és annyira elmaradhatatlan kézi szerszám volt a kezükben, hogy vele országos hírnévre tettek szert.

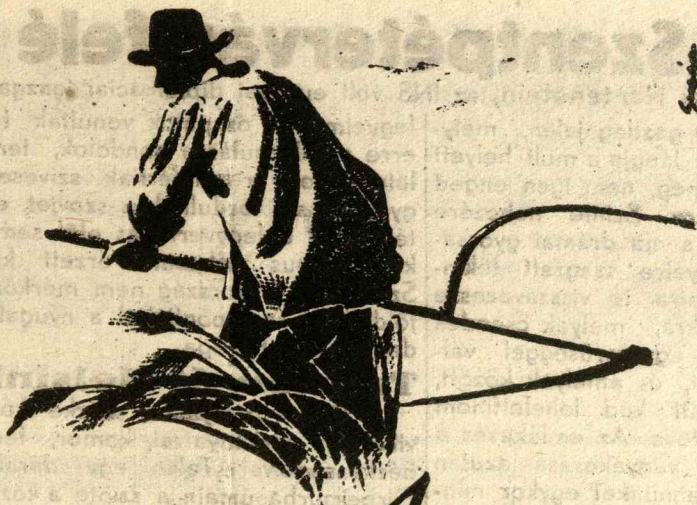
Az ügyet ezzel intézi el legghamarabb és leghatásosabban a magyar legény Somogyban is, Borsodban is, meg mindenhol, ahol magyar legények vannak. „Ügy” meg mindig akad, mert a szemrevaló leányzóért meg kell vívni: nem lehet csak úgy egyszerűen kendő alá hozni a menyecskét.

Vasárnap délután az Ivóban, vagy este a bálban kell és lehet elintézni úgy, hogy csorogjon a vér végig a fehér gyolcsingén. Így volt ez a nagyapák, az ósapák idejében is; a magyar ember pedig felette konzervatív és görcsösen ragaszkodik a bevált, régi szokásokhoz.

Javában húzza a banda, amikor zürzavar, vihang támad a bálban. Összefutnak az asszonyok; mindenki védeni akarja a maga fiát. A tánc megáll s egy két legény már véresen, de büszkén viseli a legénykedés bélyegét. Közben a leányok félreállnak és várják a viadal végét. Szép, vagy nem szép szokás, — lehetne rajta vitatkozni, de ez így volt és valószínű, hogy így is lesz még sokáig. A magyar nótairók fel is használják a magyar legénynek ezt a virtusokását s nem egy, de száz, meg száz magyar nóta tárgya. Lakodalom van az egyik uccában — írja a nótaszerző; — a másik uccában viszont egy másik legény eresztí bűnát a fejét. Azaz, dehogy bűsul. Kezét ököbe szorítja s ezeket a drámai szavakat intézi az anyjához: „Nem vagyok én hívott vendég. De tudom, hogy oda mennek; s azt a betyár, barna fattyút a kezemből ki nem vennék”.

Mindezek dacára a magyar legény még sem vérszomjas, nem bosszúálló természetű; még csak sűrű tartó haragot, gyűlöletet sem hordoz magában vetélytársával szemben. Csak ősi szokás ez a hetykélkedés, de másnap már együtt dolgoznak a kalákában, később meg együtt ülnek a falusi tanács asztala mellett, vagy a presbiteriumban, békés tanácskozásban.

E mellett a magyar legény még győngéd is tud lenni. Petőfi írja a Falu végén kurta kocsmában c. versében, hogy a legények a szamosparti Ivóban duhajkodnak s amikor az uraság inasa csendet akar parancsolni, mert a

*A mindennapi
kenyerünkért*

való kemény munkában egy biztos segítségre számíthatunk s ez a valódi

Diana sósborszesz

évtizedek óta kipróbált áldásos, üdítő és munkaképességet fokozó hatása...

A valódi Diana sósborszesz mindenütt kapható!

Jelenlegi árak:

próba palack	eredeti palack	közép palack	nagy palack
DIANA sósborszesz			
70 fillér	1.20 P.	3.50 P.	6.40 P.

földesúr álmos, az ivó legények csak azért is még nagyobb mulatozásba kezdenek. De amikor egy szegény leányka jön és nem parancsol, de könyörög egy kis csendért, mert szegény édesanyja beteg — a legények azonnal elcsendesednek és haza mennek. Így is van. Parancsra nem, de kérésre szívesen.

A magyar legények, ezek a bicskák, rézfokosos magyar fiúk most újra megmutatják az orosz harctéren, hogy ki a legény a csárdában. Ott ülnek a harcikocsikon, a páncele-

tőre ágyuk mellett, sőt a repülőgépeken, de ott menetelnek az ukrain bazamezőkön: mennek, rohannak előre és megmutatják, hogy az a szellem, amely békében az Ivóban, a bálban, a lakodalomban ártatlan kis bicskázásokban nyilvánul meg, most a harcmezőn, a haza javára kamatozik. Mert a magyar legény — legény akar maradni az ukrain csárdában, az ukrain mezőkön is, az oroszok előtt is.

KUN SÁNDOR.

Érdekes új találmányok a magyar feltalálók versenyén

A Magyar Eszperantó Szövetség feltalálói szakosztálya, amely a magyar találmányok bel- és külföldi propagálása érdekében már eddig is értékes és komoly anyagi és erkölcsi eredményeket ért el, most zárta le országos találmányi versenypályázatát.

A rengeteg értékes magyar találmány közül különösebben figyelemreméltók:

Leimdörfer professzor, nemesített szappan, amely 50 százalékos zsírmegtakarítás mellett is nemesített szappant állít elő.

Ilj. Gellért Béla nyomdász-mester sablonnyomási eljárása a hengerpapírgyártásban és a textilnyomó iparban nemzetközi jelentőségű.

Flórián Ferenc bőrkonzerválási eljárása, amely szósz nélkül konzerválja a bőröket. — Zalter Alajos örökgyújtót talált fel.

Cséti István építésmérnök maximálcementet talált fel, amely a cement legmagasabb keménységét hozza ki, a cement nem kap zsugorodási repedéseket.

Jobbágy Béla mérnök a magyar nád újszerű feldolgozását találta fel: kitűnő gyümölcszsalító ládákat, utazóbőröndöket, papírkosarakat és egyéb hasznos cikkeket gyárt a nádból.

Kellner Ferenc mérnök és Bárczay Katalin szikvizszifon-fejet talált fel műanyagból.

**Pártolja a jóminőségű
divatos és tartós ma-
gyar és székely szövet-
tet!**

Orbán Károly

Toldi-ucca 6.

Reformátusok figyelmébe!

Az Országos Református Jóléti- és Gazdasági Társulat kiküldöttéi városunkba érkeztek, hogy a Társulat élet-, temetkezési-, kiházasítási- és önállósítási osztályai részére tagokat gyűjtsenek. — Szeretettel kérjük református testvéreinket, hogy a kiküldötteket fogadják bizalommal és minél számosabban iratkozzanak be ezen páratlan jótékonyt gyakorló társulat tagjai közé, hogy ezzel maguknak és családtagjaiknak anyagi jólétét előmozdithassák.

Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat (ORJO) egyházkerületi vezetésébe.

Nagyszalontai Gazdakör Elnökségétől.

Szám: 41/1941.

Értesítés

A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium nemesített minőségű búzákat bocsátott a haladó gazdák rendelkezésére, melyet az EMG Egylet útján oszt ki a vármegyében és pedig:

Bánkuti 1201-es
Bánkuti 1206-os
Fleisman féle nemesített és
Odvozi 241-es búzát.

Ezek a búzák mind szelektálva vannak és elsőrangú minőségűek. Vételáruk kisközséknél 29 pengő, 15 métermázsán felüli télelnél 30 pengő métermázsánként. Az árát már beiratáskor fizetni tartoznak. Előjegyzés a gazdakörben délelőtt 11–12-ig és d. u. 5–6-ig.

BORBÉLY ISTVÁN titkár.

Fiu- és leány-gimnáziumi, ugyszintén elemi iskolai használt tankönyveket veszek. Székely-könyvesbolt.

2—0

Utban Szentpétervár felé...

Írta: Stefan von Hartenstein, az INS volt európai diplomáciai igazgatója.

Az izgalmakban oly gazdag jelen, melynek szevedélyektől szitott lángja a múlt helyett inkább a jövőt világítja meg, nem igen enged időt a visszaemlékezésekre. Szinte nehezebb esik az embernek, hogy a ma drámai gyorsasággal váltakozó eseményeire szegzett tekintetét, ha csak egy pillanatra is visszavezesse a múltra, azokra a napokra, melyek csendes nyugalomban, hétköznapi egyszerűséggel váltakozva követték egymást, és amelyek között, az emlékek, mint az esti köd leheletfinom fátyla húztak csendesesen tova. Az emlékezés a nyugalmas órák csendes vágyakozása azután az izgalom után, mely bennünket egykor mindig újabb és újabb ismeretek után üzött, melyekkel még a világ folyását is megkíséreltük feltartóztatni, minthogyha egyáltalán változtatni lehetne ezen az örök renden. A nap mozgalmasságát irányító erők, amelyek teremtő készséggel a világ arculatának megváltoztatását tűzték ki céljukul, amelyek az emberiség jövőjéért vad dőhel folyó küzdelem lángjánál saját magukat emésztik és amelyek elszánt tekintetükkel csak a jövőbe néznek, kérelhetetlenül elpusztítják az emléket, hogy a haladás útjából minden akadályt eltávolítsanak és a múlt felé forduló gondolatok fékező erejét kiküszöböljék. A német hadak nyomát követve azonban az ő sikereik fényében meg lehet még egyszer kísérelni az évszázados kultura mellékeit beborító fátyol fellebbentését.

Danzig

Danziggal a német hadak a német kultura egyik legbecesebb kincsét szerezték vissza. Danzig nem csupán a legszebb északi város, varázslatos bájához, melyet komolysága és bensősége mégjobban kidomborít, hasonlót nem lehet találni. Danzigban végtelen nyugalom honol, és a holdfényes éjszakák az idegent a mesészerűség hipnotikus erejű varázsával fonják be. Danzig összehasonlíthatatlan és az utána való olthatatlan vágyakozásban örökké él. Ez a nyugalom azonban csak látszólagos. A csendes nyugalom mögött soha nem lankadó, de a vad rohanást éppen úgy nem ismerő szorgos kereskedelmi tevékenység folyik. A szó szoros értelmében vett „Királyi kereskedő” kulturája és öntudatos magatartása ez. Tiszteletet parancsoló előkelőséggel terül el a város pompás kertjei és zöldelő, virágzó sétányai között a Visztula két partján, és bár a számtalan gyár kéményeinek égfelé piszkos füstje jelentős iparról tesz tanubizonyosságot, a daruk, tárházak és árucárnokok máig megtartották régi formájukat, egy hagyományokban gazdag élet emlékeként.

Az egykori lengyel kormányok, amelyek Gdyniát egy kis halászfaluból építették ki hatalmas kikötővé, hogy ilymódon Danzigot, a Keleti-tenger jogos királynőjét trónjától megfossszák, építettek ugyan kilométer hosszú rakpartokat, pompás autótutakat, repülőtereket, módjukban volt felhőkarcolókat emelni és óriási lakótelepeket teremteni, azonban mindez csak élettelen kő és acél maradt, a szív hiányzott belőle. Mert ennek a vidéknek szíve Danzigban dobog.

Riga

Riga napfényben csillog, de mégis nehézkes és lustán terpeszkedik az orosz tájban, anélkül, hogy valamit is mutatna a kikötővárosok olyannyira jellegzetes sajátosságaiból. Lakossága, mint minden hajózással, kereskedelemmel foglalkozó városé, jómódú. Termékeny vidék azonban nem övezi. Csupán gyér füvel benőtt vigasztalan síkság veszi körül, csak itt-ott áruva el a primitív és primitívebb művelés nyomait, mely ha ritka cserjések és tipikus lengyel-orosz erdők nem szakítanak meg néha egyhangúságát a távolban már tundrákra emlékeztetne. Néhány sovány disznó és napraforgóval szegélyezett igénytelen kertcskék, ez a föld népének egész gazdagsága. Onálló állami léte idején Lettország népe igénytelen lényegének teljesen megfelelő kiskapitalizmust épített fel, mely elégedetté tette és egyébként sem szigorúan elkülönített osztályai között harmonikus összetartást teremtet. Mikor néhány hónappal az orosz megszállás előtt alkalmam volt egy katonai díszszemlén résztvenni, vidám, jólöltözött és

figyelmesebb csapatok vonultak fel. Ha ma erre a felvonulásra gondolok, természetesnek látom, hogy a lett férfiak szívesen és meggyőződéssel fordulnak a szovjet ellen és nem térnek ki a fegyverfogás elől sem. A lett kiskapitalizmus sohasem érzett közösséget a Szovjettel. Lettország nem mérközhet ugyan a földi jólét szempontjából a nyugattal, de minden ízében Európa.

Tallin át Helsinkibe

Dacos bástyaival, szürke kőtornyaival és viharvert párkányaival, komor, fenyegető nehezkeségeivel Tallin egy darab középkor. Girbe-gurba utcáin a szinte a középkori misztika sötét árnyait látja suhanni az idegen és a hepehupás kockaköveken titokzatos visszhangban elhalva tompán döng fel a lépés. A város élete is középkort lehel, mintha a mátlól végtelen távolság választaná el. Magukra hagyott tyukok, ösztönükre bizott disznók felügyelet nélkül csatangolnak nemcsak a környéken, hanem a város utcáin is. — Mintegy örök dacban megkövesedve Tallin nyugat-európai civilizáció utolsó keleti bástyája.

A Finn-öböl másik oldalán fekszik a játszói fényben csillogó Helsinki. Ragyogóan tiszta munkaházai olyanok, mintha valamennyit éppen most meszelték volna. Zöldelő kertekből övezett derűs családi házak, a fákkal tarkított üde mezők között terpeszkedő pompás olimpiai stadion és az ezernyi apró tavacska, melyek mint Isten kezétől a földre szórt hatalmas ezüst tallérok csillognak a környéken szerte, — ez Helsinki, a nyugati kultura előőrse itt keleten, a nyugati fejlődés bátorító és serkentő szimbóluma, egy boldogabb világba vezető kapu küszöbe.

Leningrád

Alig ragadták magukhoz a bolsevisták a hatalmat, vad gyűlöletből minden történelmi emlék ellen és talán a hagyományokban rejlő hatalomtól való félelmükben és saját alkotóképességük szegénységének tudatában Szentpétervárt szándékosan megfosztották minden akkori jelentőségétől.

A kaszárnya udvarán mindenféle használt fa és deszka anyagok, hídlásnak való pallódeszka jutányos áron kapható. Ugyanott beton-kavics kapható köbméterenként 15 pengőért.

Értesítés

Az Önsegélyző Hitelszövetkezet, (volt Öreg piculás) Horthy Miklós-ut 14. szám, csütörtöki hetibetétes osztálya augusztus hó végével lezárul.

A teljes 3 évi befizetés szeptember hó első napjaiban az osztalékkal együtt kifizetést nyer. Mivel a felszámoló ciklus helyett mindig új ciklus indul, szeptember 1-vel a XXII. ciklust nyitjuk meg. Felkérjük azért városunk közönségét, hogy saját érdekében minél tömegesebben lépjen be ezen takarékosági osztályunkba, hogy a nehéz gazdasági helyzetben legyen hová fordulni a szükség idején.

Három év alatt bárki tekintélyes tőkét gyűjthet magának minden megerőltetés nélkül, azonkívül betétje arányában, már 8 heti befizetés után, azonnal gyors és olcsó kölcsönhöz juthat, anélkül, hogy bárkinek lekötölezzettje lenne.

Szövetkezetünk szolidaritását és megbízhatóságát garantálja 52 esztendő szeptőlten múltja, mindig előzékeny, gyors és pontos üzleti szelleme.

Beiratkozni minden csütörtökön, pénteken és szombaton lehet a hivatalos órák alatt Szövetkezetünk helyiségében, Horthy Miklós-ut 14. szám alatt, vagy Oláh Imre intézeti eljárónknál és Vigh Pál Irányi-téri (kereskedő) megbízottunknál, bármikor.

Tisztelettel: Az IGAZGATÓSÁG.

A pompás Télipalota, a Neva partjáiig nyújtózó kertek, a büszkén ívelő hidak, a fényes paloták mintegy nagy múlt néma emlékei elfeledten alusszák melankólikus pompájukban hosszú álmukat, kiszolgáltattva a lassú enyészetnek. Az aranykupolás templomokból múzeumok lettek és az Isten ellenes propaganda szolgálatában állanak falaikon gyalázó kódó feliratokkal s hazug statisztikákkal.

A gazdagok, az egykori előkelők negyedéből szegényesebb városrészekbe vezetnek az utcák, a házak mind kopottabbak lesznek és közelebb szorulnak egymáshoz, az utcák elszűkülnek, de az itt lakó emberek ugyanazok. Emberek, akik unott örömtelen arccal rongyosan, céltalanul, mint elveszett juhok kóborolnak az utcákon, késő éjszakáig. Tekintetük éppen úgy magán viseli a pusztulás szomorú nyomait, mint a környező házak. Az egyik külvárosi utcában még a háború kitörése is ott állott egy katolikus templom. Egy francia dominikánus barát gondolja, valóban apostoli bátorsággal. Gyakran még az esti harangszó után is egybegyűjtötte hiveit, akik között az oroszokon kívül lengyelek és néhány francia is volt — leginkább régi orosz arisztokrata családok volt nevelőnői. A már második hazájukká vált Oroszországot a forradalom után sem akarták elhagyni. 24 esztendőn keresztül szükségben és nyomorúságban is megőrizték iránta hűségüket és kitartottak mellette, bár erre csak a remény adott erőt, nekik. Ha valaki ezeken az esti ájtatosságokon megfigyelte őket, önkéntelenül is olyan érzés fogta el, mintha minden ének, amely az ajkukat elhagyta, halotti ének lett volna, búcsú az élettől. Gyakran előfordult, hogy a templomból hazatérőket már a kapu előtt ott várták a GPU pribékjei és az áhitatott imát nem egyszer a börtön vagy Szibéria követte. Most azonban már tisztul az ég Oroszország fölött és reménység költözik nemcsak az orosz hazafiak szívében, hanem a rabszolgasorsban és börtönben sanyalódók lelkében is. Mert hiszen a szabadság fénye keresztülhatol a legvastagabb börtönfalra is. A közös európai front harcosainak acélos léptei már a Danzig-Riga-Tallin-Helsinki-Leningrad utvonál végső állomása előtt döngöttek.

Boros-hordóban lelték a halálukat...

Bede Sándor újvidéki szeszgyárában a munkások egy huszonöt hektoliteres boroshordót kénezték. Urcsik Imre 41 éves munkás ki nyitotta a hordó nyílását és bebujt a hordóba. Sokáig azonban nem adott életjelet magáról; ezért társa, Librich Iván utána bujt. De a másik munkás sem tért vissza, ami feltűnt az ott dolgozó embereknek. A hordóból kén-szag áramlott ki és emiatt a mentőknek telefonáltak. A mentők a hordóból kiemelték a két eszméletlen munkást, mesterséges lélegzést alkalmaztak, majd amikor ez nem használt, oxigén lélegzéssel próbálták a szerencsétlen embereket életrekelteni. De így sem sikerült. Beszállították őket a kórházba, ahol anélkül, hogy visszanyerték volna az eszméletüket, ki-szenvedtek.

Gyümölcsfák ültetéséhez

már most tegyük meg az előkészületet. Hol, milyen fajtát érdemes termesztetni, erről, valamint a gyümölcs legjovővelmezőbb megmunkálásáról, a szőlő, a zöldségkert és baromfiudvar aktuális teendőiről ír a „Magyar Gyümölcs” legújabb száma, melyből egy alkalommal, lapunkra hivatkozással, ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal, Budapest, V. Vilmos császár ut 76.

Azokat a német tyukokat, amelyek évente nem tojnak legalább száz tojást, a legújabb rendelkezés értelmében le kell vágni. Az intézkedésnek az a célja, hogy csak a jól tojó tyukok fajtája szaporodjék.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

A HŐMÉRSEKLET

reggel 7 órakor 20, délben 32 fok volt

Holnap: vasárnap

augusztus

17

Kat. Jácint
Prot. Anasztáz

Augusztus 20.

A nagyszalontai „Római katolikus Hitközség” augusztus 20-án — Szent István napján — bensőséges melegséggel üli meg védőszentjének Szent István királynak ünnepét. Ebből az alkalomból a Római Katolikus Leányklub az alanti műsorral, délután 6 órakor a Kaszinó nagytermében (jó idő esetén az udvaron) Szent István ünnepélyt tart, melyre minden érdeklődőt szeretettel meghív. Belépődíj nincs. Adományokat a római katolikus kultúrterem alapja javára köszönettel elfogad a rendezőség.

Az ünnepély műsora ez:

Prolog. Balogh Emilia.

Ah, hol vagy magyarok...: Közös ének. Magyar Miatyánk. Irta v. Szondy György. Szavalókórus. Előadják a Polgárista lányok és Gimnázista fiúk.

Csodatevő István király. Móra Lászlótól. Szavalja Dely György.

Hazám, hazám... Részlet a „Bánk-bán” operából Erkel Ferentől. Éneklő Jurgovszky László.

Ünnepi beszéd. Tartja Dr. Bánáss László esperes plébános.

Rákóczi megtérése. Pásztor—Dr. Kacsóh. Szép vagy, gyönyörű vagy... Kulinyi—Vince. Éneklő Türkösy Mária.

Hit. Sajó Sándor verse. Előadják Bóka Papp Margit és Moldován Mária.

Honfi imája. Erkel Ferentől. Ének kettős. Előadják Fenke Ida és Jurgovszky László.

Boldogasszony anyánk! Tárkányi—Gyenes. Szavalókórus. Előadják a Római Katolikus Leányklub tagjai.

Ima. Erkel Ferentől. Ének kettős. Mayor Joli és Bacsinzky Flóra. Kar kísérettel.

Eskühozz magyar! Szent István honáért. Irta Nagyfalussy Lajos S. J. Szavalja Schwoy Jolán.

Himnusz.

— **A futbalisták holnap megkoszorúzzák a hősök emlékművét.** A Magyar Labdarúgó Szövetségének Körösvidéki Kerülete felhívja a kerületébe tartozó összes egyesületeket, hogy holnap — vasárnap — 17-én a bajnoki „rajt” napján a városukban lévő hősi emlékművet koszorúzzák meg. E felhívás kapcsán a Bocskay Sport Egylet vezetősége felkéri az egyesület minden egyes tagját, vezetőségét, játékosait és pártoló tagokat, hogy vasárnap az Ipartestület előcsarnokában délelőtt 11 órakor jelenjenek meg, ahonnan a temetőben lévő hősi emlékműhöz mennek ki és azt meg fogják koszorúzni. A Bocskay Sportegyletnek a részvételre kibocsátott felhívása a szavakkal végződik: „Mivel ezen tettünkkel a sportolók hazaszeretetről teszünk tanúságot elvárjuk, hogy minden sportszerető ember ott lesz velünk”. — Az NSC teljesen hasonló tartalmú felhívással szólítja fel tagjait és játékosait a hősök emlékművének megkoszorúzásában való részvételre. Itt most először fog megtörténni — miként az már évek óta így van az anyaországban, — hogy a sportévadot a hősök emlékművének megkoszorúzásával nyitják meg.

Megmérgezte magát a város ovodadadája

Tegnap — péntek — délután 6 óra tájban súlyosan mérgezett leányt szállítottak a kórházba. Balogh Erzsébet, a Farkas-féle cukrászda volt kiszolgálóleánya, jelenleg ovodadada öngyilkossági szándékból megmérgezte magát.

A szerencsétlenséget a házbeli idejében felfedezték és a leányt azonnal kórházba szállították. Ott gyomormosást hajtottak végre rajta. Balogh Erzsébet állapota máris annyira javult, hogy napokon belül elhagyhatja a kórházat. — A leány régi idegbetegségben szenved, Fanodom altatókat kapott kezelő orvosától. Ezzel mérgezte meg magát.

Fájdalomtól megtört szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szerető jó hitves, édesanya, nagymama, gyermek, testvér és rokon

Molnár Pálné

szül. Tancos Zsuzsánna

életének 53-ik évében rövid, de súlyos szenvedés után Gyulán elhunyt.

Temetése f. hó 17-én vasárnap d. u. 3 órakor lesz a Futár-ucca 4. számú gyászszobán imi és a ref. templomban tartandó emlékbeszéd után.

Nagyszalonta, 1941. augusztus 16.

„Sok fáradság után, aludj édesen”.

A gyászoló család.

— **Kolozsvárott vizsgálják meg a szalontai gazdák vetésre kerülő magvait.** A földmivelésügyi miniszter az erdélyi mezőgazdaság érdekében több, a gazdák szempontjából nagy fontossággal bíró kísérleti intézményt állított fel. Ezek között létesült Kolozsvárott egy Vetőmagvizsgáló Intézet, melynek működési területéhez tartozik egész Biharmegye és így Nagyszalonta is. Szalontáról tehát a vizsgálatra váró magmintákat erre a címre kell beküldeni: M. Kir. Vetőmagvizsgáló Intézet, Kolozsvár, V. Monostori-ut 3. Ugyancsak ide kell bejelenteni az állami ölmázrolásra váró lóhere- és lucernamagféléket is. Egy miniszteri rendelkezés értelmében a 15 katasztrális holdon aluli gazdák részére a Vetőmagvizsgáló Intézet 50 százalékos vizsgálati díjkedvezményt nyújthat. Tanácsos minden gazdának megvizsgáltatnia őszi és tavasszal a vetésre kerülő magvait, mert jó és nagy termést, egészséges növényeket csak kellő csirázóképességű és általában jó minőségű vetőmagból lehet nyerni. Az újonnan felállított kolozsvári m. kir. Vetőmagvizsgáló Intézet úgy írásban, mint szóban a legnagyobb készséggel áll a működési területén élő gazdák rendelkezésére és kéri, hogy vetőmagvizsgálati ügyekben teljes bizalommal forduljanak hozzá. (R. J.)

— **Tegnap Váradon szerepeltek a szalontai ruszin tanítók.** Miként azt már annakidején jelentettük, Szalontára a magyar nyelv megtanulása végett kivезényelt kárpátaljai ruszin tanítók ruszin-magyar estje sikerének híre Nagyváradra is eljutott és a tanfelügyelőség közbenjöttével ennek folyamánaként tegnap ott is megismételték a ruszin-magyar kultúrestet. A ruszin tanítók már csütörtökön reggel bementek Nagyváradra, míg a református Leányegyesület szereplői tegnap utaztak be oda. A váradi est jól sikerült.

— **Tudassák címüket az 1-es huszárok!** Mindazon volt 1-es közös huszárezredben szolgált bajtársak, (tiszték, altiszték, legénység) akik Nagyváradon, Bihar, vagy más megyében laknak, tudassák címüket

írásban, vagy személyesen hétfőn és pénteken d. e. 11—3-ig Kövér Lajossal, Ritoók Zsigmond-u. 16. sz.

— **HALÁLOZÁS.** Tenkei István és Balogh Julianna bánatos szülők fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy forrón szeretett gyermekük, **Lajcsika** négy hónapos korában elhunyt. Temetése holnap, vasárnap d. u. 4 órakor lesz a Levente-ucca 3. számú gyászszobától a ref. vallás szerartása szerint.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik felejthetetlen drága halottunk LAKATOS MIHÁLY temetésén oly nagy számban megjelentek és részvételükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Gyászoló család.

— **Holnap a tűzharcosok állnak őrséget az országászló előtt.** Helyszüke miatt az őrségbe kijelölt tűzharcosok névsorát már nem közölhetjük, ezért a vezetőség arra kéri a tűzharcosokat, hogy holnap reggel mindannyian jelenjenek meg a tűzharcos otthonban, hogy a kijelölés ott megtörténhessen.

AKIT KETTEN SZERETTEK

Kisregény

Irta: HERMANN GÉZA

— 12 —

A szépasszonynak véghetetlen rosszul esett valami, de ő sem tudta meghatározni, hogy — mi! . . . Lepihent selymes ágyába, de szeméire nem borult az álom; ideoda hanykolódott, mint elméjében a forrongó gondolatok s szívében a váltakozó érzelmek! . . . És e tusakodás közepette egyszer csak az isteni Duci elkezdett keservesen sírni, mint a kislány, akit a boltba küldtek s utközben elvesztette a pénzt!

Kőhalmi Bandinál ő óhajtott a vulkánt kitörésre bírni s ime annak végbucsuja s a sorstól előcsalt életkép most nála támasztott szivregést s érzelmi vulkánkitörést! . . . Most, hogy ő már nincs, hogy eldobta és talán örökre elvesztette őt, veszi észre, hogy lángolóan szereti, hogy szívét uralja s a szívéhez forrt! . . . Hiába sorakoztatja fel az ellenérvek, a tiltó kifogások egész tömegét, hogy egy férjes nőnek s anyának mást szeretni tilos, az isteni s emberi törvények ellen való, a társadalmi s egyéni morálba ütköző, erkölcsi halálba vezető: boldond betegség az a késői szerelem tomboló erejében kihajigál az emberi házból minden esztétikai, meg morál butodarabot a józan ésszel együtt s vele benn nem marad más, mint a tébolyító epekedés: a birhatási vágy!

Még nem is egészen két nap alatt ez történt meg a szívekkel játszó Nyitrainé Szentirmai Ducsiával, . . . most ő nem bír a szívével! . . . És a megirt levelet el is küldötte!

* * *
IV.

A Kőhalmi kuria gazdasági udvarán ötven év körüli erőteljes urinő szemléli az aprójószágokat. Mellette a szolgálóleány áll és hívogatás közben a kosárból jobbra s balra szórja az ennivalót. Az udvar minden részéből futva, szárnyrebbenéssel, repülve iparkodik az apró szárnyas a szemhez . . . Mig a szemle tart, lovas jó be a kapun s láttára megszólal a cselédeleány:

— Haza jött Bandi urfi!
(folytatjuk)

Mozgalmas és virágzó SPORTÉLET ígérkezik Nagyszalontán

Holnap, vasárnap, mint már jelentettük, megindul az új bajnoki forduló s vele a város mozgalmasabb sportélete is. Ezzel kapcsolatban muukatársunk kérdést intézett az illetékesekhez a testnevelés, labdarugás és az új városi sporttelep ügyében. Erről számol be alábbi riportja.

Polgármesterünk a fiatalság őszinte barátja

Dr. Hadady Imre a kedves, halkszavú polgármester, talán még soha nem nyilatkozott nagyobb lelkesedéssel, mint most, amikor felvetem előtte a város sportéletének, ifjúságnevelésének problémáit.

— Magam is lelkes sportember voltam valamikor — beszél elgondolkodva Hadady Imre — s hogy nagyobb eredményt kedvecsportágamban elérni nem tudtam, talán a háború kitörése magyarázza csak.

Láthatóan a mult emlékeit idézi, aztán így folytatja: Természetesen első feladataim egyikének tekintem, annak a városnak virágzó sportéletét, hasznos és elengedhetetlen testnevelését felvirágoztatni, amelyek legkisebb ügye is kell, hogy szívügyem legyen. A sporttelep szükségét átérzem és tudom. Mint céllövő sok kellemes órát töltöttem diákkoromban sporttelepen, amit ma is a jellem, bátor kiállás, versengő kedv és egymásmegbecsülés egyik iskolájának tekintek. Ezt megteremteni Nagyszalontán legfőbb óhajom és célom. Tisztában vagyok azzal, mit jelent ez nemzetnevelési szempontból és mit jelent az, ha van egy olyan hely, amelyet felkereshet a fiatal dolgozó munkája után, diák a tanulás elvégzése s napi gondjábólja után a férfi. Ott felrisszúlhat a fáradt test és acélozódhat az izom. Fegyelmeződhet az ember és barátság kötheti össze az idegenkedőket.

Amikor a labdarugásról teszek említést így beszél: Sokszor hallani elhamarkodott nyilatkozatokat, amelyek a labdarugásról mint durva és brutális sportról emlékeznek meg. Ha fegyellemmel játszanak a csapatok és ez átragad a közönség örökre bírálgató gondolkodására is, a játékosnak kitűnő sportot, a nézőknek pedig nagyszerű szórakozást jelent. Magam is szeretem a vasárnapdélutáni bajnoki mérkőzéseket. Ha munkám engedi, engem is ott látnak majd a szurkolók táborában. Szavamon foghat bárki! Ami pedig a sporttelep ügyét illeti mondhatom — folytatja dr. Hadady Imre — minden a legjobb uton halad. Lesz sporttelepünk; tágas, szép és használható. Magában fogja foglalni a levele gyakorlóteret és kispuska-pályát is. A munkálatok természetesen időt igényelnek, de azért egyszerűen csak azon vesszük észre magunkat, hogy amink van az eltűnhet majd minden kritikát. A területkiszájtítás már megtörtént s a terveket is elkészítette a városi mérnöki hivatal. Lesz itt virágzó sportélet, mert lennie kell s talán mert annyira akarjuk — fejezi be mosolyogva nyilatkozatát a város ifjúságának igazi barátja, a sportkedvelő, népszerű polgármester.

A jövő héten megkezdődhetik a sporttelep átépítése

Megköszönöm dr. Hadady Imre sokatmondó és nagyreményekre jogosító tájékoztatóját s máris a mérnöki hivatal ajtaján kopogok. Percek mulva már Varga János a hivatal vezetője magyarázza a tervrajzon a az új sporttelepre vonatkozó elgondolásokat.

Megtudom, hogy a területileg is szépen megnagyobbodó telepet három oldalról földkerítés, a tribün felől pedig deszkapalánk fogja határolni. A lelátóval szemben a futballpályán túl épül fel majd a kispuska-lövölde 14 löállással és beton golyófogóval. Balra tőle a levele gyakorlóteret nyer majd elhelyezést. A lelátó (tribün) korszerű átépítése, öltözőkkel és fűrdővel való ellátását is szóbahozom. — A tervek erre is megvannak

— válaszol Varga János — ennek megvalósítása már az egyesületek anyagi áldozatával és kezdeményezésére indulhat csak meg.

Felvetem még az arénarendszerű földtribün kiépítését, amit az építész ur tekintve a könnyű megvalósítási lehetőséget szívesen vesz, sőt mondhatnám tetszik neki. A munkálatok, ami a legörvendetesebb, ha a terv jóváhagyása a Testnevelési Tanácstól megérkezik, már a jövőhéten kezdetét veheti.

Mozgalmas labdarugóélet ígérkezik az új évadban

Most már az ut csak a labdarugó csapatok intézőihez vezethet. Holnap ugyanis visszavonhatatlanul megindul a bajnokság, hangos lesz megint a nézőtér és örülni és mérgetelni kezd nyári pihenője után a publikum. Megszólaltatom tehát őket is.

Hízó Sándor az NSC intézője a következőket mondja: Amennyire a körülmények engedték, könnyű edzéssel igyekeztünk a csapat elfogadható erőnlétét átmenteni a most induló bajnokságra. A sorolás, amely az NSC-t a II. osztályba helyezte, erős visszhangot keltett a csapat tagjai között. Bár a továbbjutás ugyanaz, mint az I. osztálynál, vagyis a győztes szintén az NB III-ba kerül, mégis sérelmesnek tűnik fel a Szövetségnek ez az intézkedése. Fellebbezéssel is éltünk, de eddig semmi újabb intézkedés nem történt és így kénytelenek vagyunk mi is a II. osztályban rajtolni. A csapat pillanatnyilag elég játékosal rendelkezik és utánpótlása is biztosítva van. Egész csomó új játékos bajnoki szerepeltetése lesz a szalontai drukkerhad kellemes meglepetése. Az NSC kettős célt tűzött most maga elé: a játékosfegyelmet, a másik ebből adódik, hogy a bajnokságot meg is lehet nyerni, — fejezi be nyilatkozatát Hízó Sándor.

A Bocskay készülődéséről Külüs intéző így beszél: Nálunk minden a játékos nevelésre van építve. A labdarugást is tanulni kell, irányítás mellett, komoly edzések hosszú során át. Ez a nevelés nemcsak jó labdarugókat, de az életben is helytálló komoly sportembereket, férfiakat fog adni Nagyszalontának. A lehetőségekhez mérten egyre folyik a játékos toborzás, mert például eredményesebb egy intézőnek száz közül a legjobb 11-et kiválasztani, mint a tréningekre nemjáró primadonnáknak, — ahogy futballnyelven mondani szokás — elhinni, hogy ők tudnak csak futballozni. Felszerelésünk még igen hiányos, de reméljük, hogy jobb idő is virrad még az egyesületre. A fiatalok hatalmas lelkesedése magával ragad engem is és bár nem akarom elkiabálni, de a bajnokságba mi is bele fogunk szólni — zárja le nyilatkozatát a Bocskay intézője.

Megjegyezni valónk csak annyi: nem volna érdektelen a labdarugás népszerűsítése érdekében kedvezményben részesíteni a munkásokat és hölgyeket, belépőjegyük megváltásánál. Viszont szem előtt kell tartani azt, hogy mindenki fizessen! A másik, ami igen fontos a csapatok szempontjából: az erősítés és játékosnevelés. Jó példa erre a váradi MávTK, amely leigazolta most Szőlősi kapust a Debr. VSC-ből, Mellán centert a Vasasból, Padurán és Bundik ifj. válogatott játékosokat az Elektrómosból, Renge ifj. válogatott fedezetet a NAC-ból, Varga fedezetet a Marosvásárhelyi SE-ből s így hirtelen a legkomolyabb bajnokaspiránsok közé lépett elő.

A magunkrészéről örömmel könyveljük el csapataink készülődését és kitűzött céljait. Az ilyen ígéretek után várható komoly labdarugó élet csak szép eredményekre enged jogosítani s talán megérjük egyszer azt is, — hogy mondjuk — egy szövetségi napon, amikor nincs sem az NSC-nek sem a Bocskay-nak bajnoki mérkőzése, csapataink legjobbjaiból verbuvált „Nagyszalonta város válogatott”-jának fog tapsolni a két tábor egy szép győzelemhez.

Apróhirdetések

Eladó egy 4 szobás, konyhás ház, nagy kerttel. Munkácsi-u. 41. 10—0

Ablak rolettákat Orbán Károly textilereskedőnél, Toldi-utca 6. vásároljon. 10—0

1282 négyszögöl gyümölcsös és vete-ményes a Széchenyi kertben eladó. Értekezni lehet Mussolini-u. 1. 8—0

Eladó egy fűszerüzlet berendezés Erdei lakatosnál. 3—4

Komplett világos, keményfa hálósoba-butor eladó. Hitler Adolf-utca 11. 4—6

Arany, ezüst ékszereket, törött aranyat veszek, becserélek Orendi Lajos ékszerész. Hitler Adolf-u. 5. 67—0

Kiadó felesbe fele vetőmaggal 7 hold szántóföld a Simonkerek-dűlőben, a Vásári-dűlőben pedig 5 hold szántóföld eladó vagy elcserélhető. Értekezni Bathiányi-utca 10 sz. alatt. 2—2

Hölgyek figyelmébe! Elvállalok mindenféle stoppolásokat. Vaszkánné, Hunyadi-ut 11. sz. 2—2

Hölgyek figyelmébe! Női-, gyermek- és férfi kalapformálását 1 pengő 50 fillérért készítem. Férfikalapok, sapkák és női modell kalapok raktáron. Özv. Pénzesné, Tó-tér, Honvéd-utca 2. 4—10

Minden leányt keres Tóth, Baross-tér 3. sz. 2—2

Eladó Bem ucca 19 számú ház, ért. Weselényi-utca 6. Ugyanott egy csikó-sparhelt eladó 2—2

Nagyformájú cementcserép nagyon olcsón kapható Jamborné fatelepen, gróf Tisza István, volt Geszti-ut 1 sz. 8—0

Eladó új épület gerendák és gömbölyű szarufák Jókai-ucca 51. alatt. 1—2

Eladó a Horgaséri-dűlőben 1 hold 312 négyszögöl és 2 kat. hold 1109. négyszögöl, a Körtvélyesi dűlőben 1 hold szántóföld. Ert. Bercsényi-u. 33. szám alatt.

Kisebb nagyobb satu és egy prés eladó. Munkácsi-u. 27.

Elveszett 3 zöld és egy fehér 2-es számú cukorjegy, megtaláló adja be az élelmezés-ügyi hivatalba.

Hosszabb időre hasznbérbe kiadó októbertől egy 417 holdas jobbadán legelőbirtok a nagyszalontai határban. Értekezni lehet Berczky Ferenc városgazdánál.

Egy fiu tanulónak felvétetik. Külüs uri szabó.

Eladó 2 darab kőből való virágállvány növényvel, 1 nagyobb rézüst, 1 vindofni és 100 drb. virágcserep. Ért. a kiadóhivatalban.

Elveszett tegnap délután Hegedűs Lajos terménykereskedő udvarából egy targonca. Megtaláló jutalom ellenében vigye vissza.

A legszebb cipő javítások Aranyánál készülnek. Toldi-utca 7.

Keresek 2 fiatalabb napszámot állandó alkalmazásra. Oláh lakatos.

Eladó 22 drb. birka. Horgaséri-dűlő 11.

Javitassa cipőjét Aranyánál. Toldi-utca 7.

Eladó: hazai cserép kisebb, nagyobb tételben, egy utca-ajtó kapu oszloppal. Dobó-utca 18.

DÉZSI GIZELLA tánciskolája VIGADÓ EMELETI KISTERME

Ha kellemes estét óhajt eltölteni, úgy keresse fel tánciskolámat — vasárnap este fél 9 órai kezdettel nagy

KOLON-EST

— FELHÍVÁS. Felkérem a Bocskay játékosokat, hogy ma este 8 órára a testületi helyiségben csapatösszeállítás és fontos megbeszélés végett pontosan jelenjenek meg. Intéző.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Gaál Sándor könyvnyomdájában, Nagyszalontán Toldi-tér 15. sz. alatt. Telefon: 60.